

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян“ № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.com

Изх.688.....

Дата 21.06.....2018 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

НА ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

по проект на Постановление
за изменение и допълнение на
Правилника за прилагане на Закона за
Държавна агенция „Национална
сигурност“

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Висшият адвокатски съвет изразява категоричното си несъгласие с проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (ППЗДНС).

С проектната норма на чл. 50 от Правилника се дава възможност за внедряване на агенти на прикритие в българската адвокатура, както при лицата, упражняващи самостоятелно професията, така и при сдружаване или съвместно упражняване на адвокатската професия-адвокатско съдружие, адвокатско дружество.

Предлаганото изменение на разпоредбата на чл. 50 ППЗДАНС е в противоречие с основни принципи и начала на Конституцията на Република България, Закона за адвокатурата, Етичния кодекс на адвоката.

Адвокатурата е свободна и независима. Тя подпомага гражданите и юридическите лица при защита на техните права и законни интереси /чл. 134 КРБ/. Упражняването на адвокатската професия се изразява в правно съдействие и защита на свободите, правата и законни интереси на юридическите и физическите лица и се осъществява в съответствие с принципите на независимост, изключителност, самоуправление. При упражняване на професията си адвокатът е независим и се подчинява на закона, като го прилага и действа само в интерес на клиента, без да се поддава на външен натиск и чуждо въздействие. Той не може да бъде ръководен и да се подчинява на указания, които не идват от клиента му. Адвокатът е длъжен да се противопостави на всякакво посегателство срещу свободата му да прилага закона по вътрешно убеждение и в съответствие с дадената клетва. Взаимоотношенията на адвоката и неговия клиент са основани на доверие, но то е немислимо при наличието дори на минимално съмнение в почтеността и личното достойнство на адвоката. Основно и първостепенно задължение на адвоката е да пази тайната на своя клиент. При упражняване на адвокатската професия адвокатът е длъжен да пази тайната на своя клиент. Затова е забранено разговорите с адвокат да бъдат подслушвани, вкл. и в местата за лишаване от свобода, кореспонденцията с адвоката да бъде обект на проверка и изземване, както и да се изземват адвокатски книжа и досиета. Адвокатът не може да свидетелства за факти, които са му поверени в професионалното качество. Гаранциите за конфиденциалност в отношенията адвокат-клиент са всеобхватни и защитени от закона.

Легитимната цел на тези постановки е да се гарантира конституционното право на защита на гражданите, което е основополагащо за правовата държава. Правото на защита е основно, всеобщо и лично право на гражданите и не може да бъде ограничено или отнето. То е неотменимо и за държавата съществува конституционно и международноправно задължение да осигури реалното му упражняване. С проектната норма това право се дерогира.

Немислимо е обърналите се към адвокат граждани да получават "консултации" или процесуално представителство от агенти на прикритие. Предложените промени дават възможност едно лице да бъде консултирано по правни въпроси от „легендиран“ адвокат, като поверената на агента информация бъде използвана във вреда на гражданина. Такъв подход минира доверието на обществото в правозащитните институции. Достатъчно е гражданите само да допускат, че могат да бъдат консултирани от агент на прикритие, за да бъде сринато доверието на обществото към адвоката и вярата в правосъдието.

Няма правова държава там, където професионалната адвокатура е заместена от агентура. Няма съдебна власт без независима и свободна адвокатура.

Българското законодателство познава забрани за осъществяване на дейност на прикритие от служители на МВР в органите на законодателната и съдебната власт, в Конституционния съд, в администрациите на Народното събрание, Президента на републиката и Министерство на отбраната, Българската армия, в службите за сигурност, службите за обществен ред /по аргумент от Наредба за определяне на реда за получаване на съдействие и организиране на прикриването на служители на МВР в държавни органи, организации и юридически лица – д.в. бр. 85/2015г./. На този фон е неясно каква легитимна цел преследва намерението такива правомощия да се дават на служители на ДАНС и те да се използват като агенти на прикритие в българската адвокатура.

Предложените изменения ще доведат до неравноправно третиране на гражданите пред закона. Ако те бъдат приети, част от гражданите ще бъдат консултирани и представлявани от истински адвокати и ще получават професионални съвети, а други от „легендирани“ такива, без професионални знания, изпълняващи чужди указания и водени от чужда воля.

Проектът е в нетърпимо противоречие с конституционните принципи, Закона за адвокатурата, Етичния кодекс на адвоката, Хартата за основните права на Европейския съюз и Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи. Той няма място в правовата държава, защото я обезсмисля.

Измененията противоречат на чл. 7 от Закона за нормативните актове. Правилникът е нормативен акт, който се издава за прилагане на закон в неговата цялост. Това означава, че правилникът не може да противоречи на закона или да урежда първично и то в разрез със закона, онези обществени отношения, които са предмет на неговата регулация. В Закона не е предвидено осъществяване на функциите на ДАНС, вкл. и тази на дейност на прикритие в свободни професии. Проектната норма е несъвместима и с принципите, на които е основан ЗДАНС – „*дейността на ДАНС е насочена към спазване на Конституцията и на зачитане и гарантиране на правата на човека и основните свободи*“. Опитът да бъде разширено приложното поле на Закона за ДАНС, включително относно възможността за неоправдано разширяване изпълнението на служебните задължения на служителите на ДАНС, чрез внедряване на агент на прикритие в свободни професии, е в противоречие със законовите постановки и принципи на ЗДАНС.

Функциите и дейностите на ДАНС могат да се осъществяват и без предлаганите изменения. В доклада към проекта и във формуляра за предварителна частична оценка за въздействие не се излагат аргументи и съображения какви проблеми поражда кръгът от досегашните структури, в които могат да бъдат внедрени агенти на прикритие и каква е обществената потребност от предоставяне на такава възможност за внедряване на агенти на прикритие в редиците на адвокатурата, респ. свободните професии. Не е изложена разумна легитимна цел за промяната и тя се очертава като самоцелна, не е продиктувана от защита на обществен интерес, не е

съразмерна с преследваните цели, а нейното прилагане ще бъде с гарантирано негативен ефект.

Българската адвокатура категорично се противопоставя на опитите за принижаване на адвокатската професия и висшите ценности, които тя защитава и върху които е изградена. Няма съдебна власт, няма правова държава без свободна, независима и професионална, а не агентурна адвокатура.

Висшият адвокатски съвет настоява в Проекта за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за ДАНС от приложното поле на чл. 50 да бъдат изключени адвокатите, адвокатските дружества и адвокатските сдружения чрез ясен и недвусмислен текст, който да не допуска разностранно тълкуване.

Предлагаме да се създаде нова алинея втора към чл. 50 със следното съдържание: „Не се допускат агенти на прикритие в адвокатурата.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ:

РАЛИЦА НЕВЕНЦОВА

